

Силабус навчальної дисципліни

Назва дисципліни	Волонтерська діяльність в соціокультурній сфері
Викладачі	канд. пед. наук, доцент Тюска Валентина Борисівна
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредитів / 90 годин
Вид підсумкового контролю	залік
Профайл викладачів, сторінка дисципліни в CMS	Сайт кафедри івент-індустрій, культурології та музеєзнавства http://kulturologiya.rv.ua
E-mail:	valentunatiuska@ukr.net
Посилання на освітній контент дисципліни в CMS Moodle (за наявності) або на іншому ресурсі	
Мова викладання	Українська
Консультації	<i>Очні консультації:</i> к-сть годин і розклад присутності на кафедрі згідно з графіком консультацій <i>Он лайн- консультації:</i> Розклад присутності викладача на спеціальному форумі в інтернет мережах Google Meet, Zoom (за створеними посиланнями). Спілкування із студентами через електронну пошту викладача; після запрошення викладачем групи здобувачів до дистанційного навчання через zoom або meet ; опрацювання необхідної інформації через Viber, Facebook; використання авторського профілю Google Scholar _____

Цілі навчальної дисципліни

Метою дисципліни є розширення теоретичних знань з соціокультурної сфери, вивчення теоретичних та прикладних аспектів соціальної роботи; формування практичних умінь і навичок з методики волонтерської роботи відносно окремих осіб і груп населення та розвиток у здобувачів навиків надання допомоги через соціокультурні заходи.

Головне завдання навчальної дисципліни полягає у поглибленні теоретичних знань здобувачів з питань волонтерської діяльності та сформувати практичні вміння щодо роботи з різними соціальними групами населення; цілісної уяви про умови, критерії, технології соціальної роботи в соціокультурних закладах .

Під час читання теоретичного і практичного курсу передбачено залучення здобувачів до самостійного пошуку рішень проблемних питань, розробці практично значимих програм і проектів новітніх форм та моделей волонтерської роботи.

Для продуктивного виконання поставлених завдань під час вивчення дисципліни

заняття проводяться у формі : лекцій, практичних з використанням інноваційних технологій.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен

Знати:

- цілі та принципи проведення волонтерської діяльності;
- форми і засоби надання допомоги в соціокультурних установах громадянам ;
- проблеми сучасних напрямів волонтерської роботи;
- основні моделі та технології соціальної роботи в Україні ;
- закони, що регламентують розвиток волонтерської діяльності в Україні.

Вміти:

- використовувати знання, форми та методи для волонтерської діяльності;
- робити аналіз негативних явищ сучасних соціокультурних явищ;
- інтегрувати теоретичні знання з волонтерства у практичну діяльність;
- розробляти програми та організувати відпочинок для соціально-незахищених груп населення.

У процесі вивчення дисципліни з.в.о. мають оволодіти наступними компетентностями:

Загальні компетентності (ЗК) -

1.ЗК15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК) -

1.СК33. Вміння використовувати сучасні методи обробки інформації для організації та управління соціокультурними процесами.

Програмні результати навчання: (ПР)

1.ПР08. Визначати соціокультурний потенціал різних стейкхолдерів культурного життя.

2.ПР09. Оцінювати сучасну соціокультурну ситуацію.

Передумови вивчення дисципліни для формування програмних результатів навчання та компетентностей

Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Волонтерська діяльність в соціокультурній сфері» належить до вибіркової навчальної дисципліни, освітній компонент циклу професійної підготовки;

- при вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін (пререквізитів): Вступ до спеціальності, Тренінг ділових комунікацій, Менеджмент і маркетинг соціокультурної діяльності, Копірайтинг, Соціокультурна діяльність, Українська культура.

Мотивація здобувачів вищої освіти полягає:

- ✓ формування почуття задоволення від пізнання нового;
- ✓ усвідомлення розширення власних перспектив у плані знайомства з дійсністю, відкриття невідомих сторін оточуючої дійсності – закономірностей творчості;
- ✓ формування стійкої тенденції до продовження управлінської діяльності;
- ✓ вузькі соціальні мотиви (прагнення отримати схвалення, посісти гідне місце в соціальній групі, підтвердити свій статус, підвищити рівень креативності);
- ✓ мотиви соціального співробітництва, спілкування з іншими людьми упродовж здобуття вищої освіти.

Спільна (групова) діяльність здобувачів вищої освіти при вивченні дисципліни може бути:

- 1) за рівнем навчальних можливостей здобувачів – гомогенною та гетерогенною;
- 2) за особливостями розподілу навчальних завдань – однорідною, диференційованою, кооперованою, індивідуально -груповою;
- 3) за часом функціонування – пролонгованою та локальною.

Самостійна діяльність здобувачів вищої освіти при вивченні курсу передбачає:

- ✓ підготовку до аудиторних занять та опрацювання матеріалу практичних робіт;
- ✓ вивчення окремих тем або питань змістового модуля, які у робочій програмі винесено на самостійне опрацювання;
- ✓ підготовку рефератів та реферативних повідомлень, виступів на заняттях;
- ✓ виконання завдань для самоконтролю, що передбачає розв'язання практичних завдань, проходження тестів, відповідей на питання тощо.

Перелік тем

- Тема 1. Волонтерська робота : історичний аспект.
- Тема 2. Волонтерський рух в Україні.
- Тема 3. Волонтерська діяльність в соціокультурній сфері.
- Тема 4. Волонтерська діяльність як складова соціальної роботи.
- Тема 5. Специфіка роботи з соціально незахищеними верствами населення.
- Тема 6. Форми та методи волонтерської роботи.
- Тема 7. Напрями волонтерської діяльності в соціокультурній сфері.
- Тема 8. Моделі соціальної роботи з громадянами.
- Тема 9. Волонтерська робота закордоном.
- Тема 10. Адаптаційна робота з різними соціальними категоріями населення.

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна

1. Актуальні проблеми соціально – педагогічної роботи / За заг. ред.. А. Й. Капської. К, 2002.
2. Артемова Л. В. Театр і гра : Вдома, у дитячому садку, в школі . К., 2002.
3. Бабенко Н.Б. Заклади культури як організатори сімейного дозвілля. К.: ДАККіМ, 1999.
4. Бочелюк В.Й. Дозвіллезнавство. Навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2006.
5. Балабанова Л.В.Управління та культура: методичні рекомендації .Тернопіль: б. в., 2011.
6. Віленський Й. Словник – довідник з інформаційного права та права у сфері культури . К., 2001.
7. Вознюк Т. Г. Менеджмент навчально-виховного процесу. К., 2002.
8. Воловик А.Ф. Педагогіка дозвілля . Харків: ХДАК, 1999.
9. З людьми і для людей : Приклади успішних соціальних проектів в Україні / Упор. О. Чередайко. К, 2002.
10. Кравченко Р. Соціальна робота з розумово відсталими людьми : Навч. посібник. К, 2001.
11. Культура досуга / Пича В.М., Бестужев-Лада И.В., Димов В.М. и др. К.: Изд-во КГУ, 1990.
12. Кіндрацька І.І. Менеджмент у сфері культури і мистецтва .К.: Кондор, 2012.
13. Маккорлі С. Управління діяльністю волонтерів : Як залучити громадськість до вирішення проблем суспільства. К, 1998.
14. Профілактика і терапія засобами мистецтва : Науково – методичний посібник / Під. заг.

- ред. О. І. Пилипенка. К., 2007.
15. Представництво інтересів соціально вразливих дітей та сімей : Навч. посіб. / За ред. Т. В. Семигіної. К, 2004.
 16. Підготовка волонтерів та їх роль у реалізації соціальних проектів / Під. заг. ред. І. Звереві, Г. Лактіонової. К, 2001.
 17. Попович Г. Соціальна робота в Україні і за рубежем . Ужгород, 2000.
 18. Соціальна робота : Короткий енциклопедичний словник. К, 2002.
 19. Соціально – психологічна реабілітація людей із наркотичною залежністю. К, 2003.
 20. Соціальна педагогіка. Навчальний посібник / За ред. А. Й. Капської. К, 2000.
 21. Технологізація волонтерської роботи в сучасних умовах / За ред. А. Й. Капської. К, 2001.
 22. Яценко А. М. Організаційно – культурні ресурси і механізми соціального управління. Монографія . Одеса , 2003.

Допоміжна :

1. Етика. Естетика : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. Г. Нападиста, Т. Г. Аболіна, О. В. Шинкаренко та ін. ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; за ред. І. В. Панченко. К.: ЦУЛ, 2014.
2. Історія української культури / В.А.Качкан, О.Б.Величко, Н.М.Божко та ін. К. : Медицина, 2014.
3. Кучерявий О. Г. Педагогіка: особистісно-розвивальні аспекти. К. : Слово, 2014.
4. Семашко О. М. Соціологія мистецтва [Текст] : навч. посіб. для вищ. навч. закл. культури і мистецтв ; М-во освіти і науки України, Держ. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. - 2-ге вид., випр. і допов. Л. : Магнолія плюс: Вид. СПД ФО В.М. Піча, 2012.
5. Фізеші О. Й. Педагогіка: Основи педагогіки. Дидактика. Теорія та методика виховання. Школознавство: навч. посіб. для студ. пед. спец. К. : Кондор, 2015.
6. Цветков В. І. Основи класичної режисури [Текст] : конспект лекцій : [навч. посіб.] / В. І. Цветков ; М-во культури та мистецтва України, Харків. держ. акад. культури. - Х. : БУРУН і К, 2008.
7. Петрова І.В. Дозвілля в зарубіжних країнах: Підруч. для студ. вищ. навч. закладів/ М-во освіти і науки України. Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Укр. центр культурних досліджень. К.: Кондор, 2005.
8. Як стати відомим : Практичний посібник із зв'язків з громадськістю для представників громадських та благодійних організацій / Упор. О. Чердайко. К, 2003.

Інформаційні (Інтернет) ресурси

1. Інформаційно - нормативна база Міністерства освіти і науки України.
2. Інформаційно - нормативна база Міністерства культури та інформаційної політики України.
3. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, м. Київ, пр. 40 – річчя Жовтня, 3.
4. Обласна наукова бібліотека , м. Рівне, майдан Короленка, 6.
5. Наукова бібліотека РДГУ, м. Рівне, вул. Пластова , 31 .
6. Фахові вітчизняні періодичні видання, внесені до переліку МОН України. Доступ до переліку:
<http://mon.gov.ua/activity/nauka/atestacziya-kadriv-vishhoyikvalifikacziyi/perelik-vidan/>

Інтернет - ресурс:

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
2. Офіційний сайт Міністерства культури і туризму України. – Режим

доступу: www.mincult.gov.ua –

3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. – Режим доступу: www.kmu.gov.ua
4. Офіційні сайти закладів соціокультурної сфери м. Рівне: <http://oblmus.ucoz.ua/>, <http://www.pdm.org.ua/>, <http://rosvita.rv.ua/>, <http://culture-rivne.com.ua/>, <http://park.rv.ua/>, <http://libr.rv.ua/>, <http://mbk.rv.ua/>, <http://mpkrivne.com.ua/>, <http://rocnt.com.ua/>.
 5. <http://osvita.ua>
 6. <http://www.mon.gov.ua>
 7. <http://www.novadoba.org.ua>
 8. <http://lesson-history.narod.ru>
 9. <http://www.teacher.syktsu.ru>
 10. <http://ostriv.in.ua/>
 11. <http://zakon.rada.gov.ua>
 12. <http://users.kpi.kharkov.ua>
 13. <http://www.library.edu-ua.net>
 14. <http://www.ukr-orthodox.rv.ua>
 15. <http://www.kulturologiya.rv.ua>
 16. <http://www.rshu.edu.ua>
 17. <http://mincult.kmu.gov.ua> Міністерство культури та інформаційної політики України
 18. <http://nakkkim.edu.ua> Національна Академія керівних кадрів культури і мистецтв
 19. <http://uckd.org> Український центр культурних досліджень
 20. <http://www.icr.kiev.ua> Інститут культурології Національної академії мистецтв України

Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для:

- комунікації та опитувань;
- виконання домашніх завдань;
- виконання завдань самостійної роботи.

Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: операційна система Windows, MS Office.

Види та методи навчання і оцінювання

Код компетентності (згідно ОПП)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання	Методи оцінювання результатів навчання
ЗК15.	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо	ПРН 8.	Визначати соціокультурний потенціал різних стейкхолдерів культурного життя	МН2, МН4, МН5	МО5, МО7, МО9
		ПРН 9.	Оцінювати сучасну соціокультурну ситуацію	МН1, МН2, МН4, МН5	МО2, МО4, МО5

СК 33.	Вміння використовувати сучасні методи обробки інформації для організації та управління соціокультурними процесами	ПРН 8.	Визначати соціокультурний потенціал різних стейкхолдерів культурного життя	МН1, МН2, МН4	МО2, МО6, МО7
		ПРН 9.	Оцінювати сучасну соціокультурну ситуацію	МН2, МН4, МН5	МО5, МО7, МО9

Методи навчання

МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);

МН2 – практичний метод (практичні заняття);

МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);

МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);

МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання;

МН6 – самостійна робота.

Методи оцінювання результатів навчання

МО2 – усне та письмове опитування;

МО5 – командні проекти;

МО6 – реферати, есе;

МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

МО8 – презентації та виступи на наукових заходах;

МО9 – захист практичних робіт;

МО10- залік.

Система та критерії оцінювання у Рівненському державному гуманітарному університеті

Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми / виду діяльності може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в розподілі балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ за такими рівнями та критеріями:

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях,	Високий (творчий)	відмінно	

			переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності			
82-89	B	добре	здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	зараховано
74-81	C	добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64-73	D	задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	зараховано
60-63	E	задовільно	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Рейтингова оцінка з.в.о. формується шляхом сумування кількості балів, якими оцінюється сформованість знань, умінь і навичок під час засвоєння змісту елементів модуля.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти Залік, 6 семестр

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота										Сума	
Змістовний модуль 1											Підсумковий тест
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	20	
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		
Модульний контроль - 20											

Приклад критеріїв по видах діяльності

№ з.п.	Вид навчальної діяльності	Оціночні бали	Кількість балів
Т1-Т10	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	1	60
	Виконання завдань під час практичних занять	3	
	індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять	4	
	Виконання завдань самостійної роботи		
	Модульний контроль (контрольна робота / колоквиум / тестування)	20	20
Підсумковий тест		20	20
Разом		100	

Політика дисципліни

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у РДГУ, Положення про академічну доброчесність, Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти, Положення про практики, Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти.

Кожен викладач ставить здобувачам вищої освіти систему вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання різних видів робіт. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність під час практичного заняття; (не)допустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

Політика доброчесності

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.